

ثبت خانه تاریخی شریفی رشتخوار خراسان رضوی در فهرست آثار ملی ایران

مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی خراسان رضوی از ثبت ملی خانه تاریخی شریفی در شهرستان رشتخوار خبر داد.

به گزارش سایت خبری پرسون از خراسان رضوی، ابوالفضل مکرمی‌فر با اعلام این خبر اظهار کرد: این اثر تاریخی در شهر رشتخوار و در خیابان امام خمینی شمالی ۶ قرار دارد. با توجه به کتیبه سر در ورودی، این خانه در سال ۱۳۵۱ هجری قمری توسط کاظم خان قرایی برادر حاجی خان یاور ساخته شده است.

وی درباره وجه تسمیه خانه تاریخی شریفی تصریح کرد: این خانه تاریخی در سال ۱۳۴۳ هجری شمسی توسط نوروز شریفی از فرزندان و ورثه کاظم خان قرایی به نام‌های محمدکاظم کاظمی قرایی و بانو زهرا خزاعی خریداری شده است، به همین دلیل در بین اهالی منطقه به خانه تاریخی شریفی معروف شده است. خانه تاریخی شریفی جزو املاک شخصی و در حال حاضر مالک آن نوروز شریفی است.

مسئول دفتر ثبت آثار تاریخی اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی خراسان رضوی همچنین در خصوص مشخصات این اثر گفت: این خانه تاریخی تقریباً مستطیلی شکل و در جهت شمالی، جنوبی ساخته شده و دارای ۱۱۴۰ مترمربع مساحت است که ۶۵۶ مترمربع اعیان و عرصه آن ۴۸۴ مترمربع است.

محمود طغرایی افزود: خانه شریفی برخلاف خانه تاریخی قرایی تنها در دو ضلع شمالی و جنوبی فضاهایی جهت سکونت، انباری و پخت‌وپز ساخته شده و در دو ضلع غربی و شرقی آن هیچ فضایی دیده نمی‌شود و فقط با طاق نماهای هلالی تزئین شده است. ضلع شمالی با ۶ اتاق در واقع بخش زمستان‌نشین خانه است و دارای شومینه‌هایی با گچ بری‌های زیبا و سنگ‌های حجاری شده با نقوش گیاهی و حیوانی است که در حال حاضر این قسمت مسکونی محسوب می‌شود.

وی اظهار کرد: در ضلع جنوبی ۷ اتاق با چند در و پنجره قرار دارد که بیشتر در فصل تابستان مورد استفاده قرار می‌گرفته و برخلاف خانه قرایی ایوان ستون‌دار این بنا در ضلع جنوبی قرار دارد و دارای ایوانی با ۵ ستون که فاصله هر ستون ۳/۳۰ سانتی‌متر و عرض راهرو ۱/۵۰ سانتی‌متر است. در این بخش ۸ درب به عرض یک متر برای دسترسی به اتاق‌های نشیمن قرار گرفته است. البته ستون‌ها و سقف آن تخریب شده و در حال حاضر تنها نیم ستون‌های کناری آن باقی مانده است.

مسئول دفتر ثبت آثار تاریخی اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی خراسان رضوی بیان کرد: در ضلع جنوبی هم‌چون خانه تاریخی قرائی ۳ بادگیر وجود دارد که بادگیر مرکزی نسبت به دو بادگیر دیگر بزرگتر و در مقابل آن روشنک یا کلاه فرنگی برای روشنایی شاه‌نشین ضلع جنوبی ساخته شده است. در فضای زیر روشنک، حوض سنگی و دایره شکلی با قطر ۲ متر وجود دارد که عبور جریان باد از روی آن باعث به جریان افتادن هوای سرد و مطبوعی در این قسمت شده است.

طغرایی عنوان کرد: مسیر دسترسی به خانه شریفی از طریق کوچه امام خمینی ۸ و پس از عبور از ساباط به یک هشتی منتهی می‌شود که در سمت چپ آن خانه شریفی و در دو سمت دیگر خانه تاریخی قرایی و خانه بیرانوند قرار گرفته‌اند که پس از ورود و عبور از یک ساباط وارد حیاط می‌شود. سر درب ورودی بنا به طرز زیبایی با نقوش هندسی و گیاهی گچ بری شده و در قسمت فوقانی آن علاوه بر کاشی‌کاری از تزیینات آجری نیز استفاده شده و در دو طرف سر در نیز نقش الهه آناهیتا یا همان الهه آب نیز دیده می‌شود.

مسئول دفتر ثبت آثار تاریخی اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی خراسان رضوی تصریح کرد: در ورودی دولنگه و چوبی است و در هر لنگه کوبه‌هایی قرار دارد که زن‌ها حلقه‌هایی با صدای زیر و مردها کوبه چکشی شکل را به صدای در می‌آوردند. مهم‌ترین مصالح به کار رفته در این بنا خشت خام و آجر ۲۰×۲۰ سانتیمتری است که با آجر ناسازی شده است.

وی گفت: ویژگی بارزی که خانه تاریخی شریفی را از بناهای اطراف متمایز می‌سازد، سبک معماری و ضلع جنوبی آن است که فضای داخل آن بدون هیچ‌گونه تغییری با همان حوض و بادگیرها پابرجاست، همچنین قرار گرفتن آن در جنب خانه تاریخی قرایی نیز به اهمیت آن افزوده است. ثبت این اثر تاریخی در فهرست آثار ملی ایران به شماره ۳۳۳۰۸ از سوی وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی به استاندار خراسان رضوی ابلاغ شده است.

منبع: ایسنا